

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Akademia e Drejtësisë - Akademija Pravde - Academy of Justice

Bilten

- * **Opšte aktivnosti**
- * **Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)**
- * **Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)**
- * **Aktivnosti obuke trenera**
- *

Januar 2023

Opšte aktivnosti

Studijska poseta prevodilaca i tumača Evropskom Parlamentu i Evropskoj Komisiji

Od 23-26. januara 2023. godine, uz podršku Programa EU za sektor pravde na Kosovu – EUKOJUST, prevodioci Akademije Pravde, Sudskog saveta Kosova i Tužilačkog saveta Kosova posetili su prevodilačke službe EU-a u Evropskom parlamentu i Evropskoj komisiji u Briselu.

Cilj ove posete bio je praktično sagledavanje

metoda rada prevodilačkih službi u Evropskom parlamentu i Evropskoj komisiji i razmena iskustava i najboljih praksi u ovoj oblasti.

Tokom ove posete, prevodioci su održali sastanke sa delegacijom za odnose sa Bosnom i Hercegovinom i Kosovom, generalnim direktorom za pitanja prevođenja u Evropskom parlamentu (DG TRAD), generalnim direktorom za pitanja tumačenja u Evropskom parlamentu (DG LINC), i rukovodiocem Jedinice za koordinaciju i institucionalna pitanja.

Na ovim sastancima razmenjena su iskustva i istovremeno se razgovaralo o izazovima i poteškoćama prevodilaca i tumača tokom rada.

Ceremonija dodele sertifikata polaznicima kursa HELP

Dana 24. januara 2023, Akademija Pravde, u saradnji sa kancelarijom Saveta Evrope u Prištini, organizovala je svečanu sertifikaciju polaznika koji su završili kurs na temu ‘Borba protiv nasilja nad ženama, nasilja u porodici’ preko HELP platforme za učenje na daljinu.

Ovaj kurs je imao za cilj da se interaktivno bavi glavnim konceptima, međunarodnim i evropskim pravnim okvirom i sudskom praksom u oblasti prevencije i zaštite žena i devojčica od nasilja, pri čemu je posebna pažnja

posvećena Konvenciji Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (tzv. Istanbulska konvencija). Kurs je sadržao osam modula, koji su uključivali različite aspekte nasilja nad ženama i nasilja u porodici, koji su imali vremenska ograničenja u skladu sa materijalima definisanim u svakom od njih.

Istovremeno, Izvršni Direktor Akademije Pravde g. Enver Fejzullahu i rukovodilac kancelarije Saveta Evrope u Prištini g. Frank Power, se zahvalio svim pravnim stručnjacima koji su bili deo ovog kursa tokom 2022. godine, koji svake godine pohađaju različite grupe pravnih stručnjaka.

Ceremonija sertifikacije je organizovana uz učesnike različitih nivoa kao što su: sudije, tužioci, službenici centara za socijalni rad, stručni saradnici i pravni službenici.

Sastanak sa Predsednicima i glavnim tužiocima radi razmatranja Početne obuke za sudije za koje se očekuje da budu imenovane (generacija X) 2023/2024

Dana 27. januara 2023. godine, u okviru procesa procene potreba za obukom i utvrđivanja programa Početne obuke za sudije i tužioce koji čekaju na dekretovanje, održan je konsultativni sastanak sa Predsednicima i glavnim tužiocima, i sa članovima Programskog saveta.

Cilj ovog sastanka je bio sagledavanje aktuelnog sadržaja Programa obuke, uključujući strukturu i metodologiju Početne obuke, i

prilagođavanje potrebama generacije X novih sudija i tužilaca.

Tokom sastanka, svi učesnici bez izuzetka potvrdili su potrebu za Početnom obukom za nove sudije i tužioce i ponovo potvrdili sadržaj programa bez izmena.

Od strane Akademije, istaknuta je odluka SSK-a o dodeli predmeta novoimenovanim sudijama kao jedan od faktora koji šteti kontinuitetu obuke sudija u skladu sa programom obuke.

Učesnici ove radionice bili su: članovi Programskog saveta Akademije Pravde, Glavni tužioći Osnovnih tužilaštava, Predsednici sudova i Predsednik Komisije za obuku u Sudskom savetu Kosova.

Rodna senzitivnost i Kodeks poslovnog ponašanja

Dana 31. januara 2023. godine, uz podršku projekta EKOJUST, sprovedena je obuka za osoblje Akademije Pravde na temu: ‘Rodna senzitivnost i kodeks poslovnog ponašanja‘.

Cilj ove obuke je bio razvoj kapaciteta osoblja za rodnu senzitivnost i ponašanje na radnom mestu u skladu sa zakonima na snazi.

U prvom delu obuke razgovaralo se o rodnoj senzitivnosti, rodnom značenju, značenju biološkog pola, ulogama, rodnim stereotipima i rodnoj ravnopravnosti na radnom mestu. Povodom obuke razgovarano je o Zakonu o rodnoj ravnopravnosti Kosova, Zakonu o zaštiti od diskriminacije i standardima EU u pogledu rodne ravnopravnosti i rodne senzitivnosti.

Tokom obuke, obrađivani su hipotetički

slučajevi u odnosu na rodnu senzitivnost i stereotipe koji utiču na rodnu ravnopravnost na radnom mestu.

U drugom delu obuke govorilo se o Kodeksu ponašanja, odnosno njegovim glavnim elementima kao što su vrednosti poslodavaca, ponašanje zaposlenih, interne i eksterne prakse, razrađujući hipotetičke slučajeve. Zatim je razgovarano i o Zakonu o javnim službenicima sa naglaskom na zakonitost, transparentnost, nepristrasnost i profesionalnu nezavisnost, nediskriminaciju, izbegavanje sukoba interesa i princip jednakih mogućnosti. I pored principa na kojima se zasniva ovaj zakon, istaknute su pravne poteškoće u primeni ovog zakona, budući da nisu uređeni drugim pratećim aktima.

Učesnici su tokom treninga imali priliku da diskutuju i postavljaju pitanja o temama o kojima se razgovaralo, dobijajući i odgovore o konkretnim situacijama.

Korisnici ove obuke bili su 22 polaznika iz osoblja Akademije Pravde koji su na kraju dobili sertifikate za učešće na dotičnoj obuci.

Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)

Početna obuka za novoimenovane sudije, grupa I generacije (XI)

Od početka (jula) sprovođenja Početne obuke za 48 sudija ove generacije, zbog relativno velikog broja, podeljena je u dve grupe. Grupu I činilo je 29 sudija, od kojih 2 pripadnika srpske zajednice koji su zbog političkih okolnosti podneli ostavku na svoje funkcije u novembru, 1 na porodijskom odsustvu, i tokom januara meseca i dalje su odsustvovali sa Početne obuke.

Tokom januara meseca, za I grupu novoimenovanih sudija, generacije IX, održane su ukupno 32 sesije obuke iz modula: Građansko, upravno i ekonomsko pravo kao i Lične i međuljudske veštine.

U okviru modula: Građansko, upravno i ekonomsko pravo, realizovane su 4 sesije obuke u okviru podmodula ‘Vanparnični postupak’, koje su obuhvatale: uređenje imovinsko-pravnih odnosa i korišćenje zajedničke imovine, izradu odluke u vanparničnom postupku i pravni lekovi, opšte odredbe zakona o vanparničnom postupku i uređenje porodičnih odnosa.

Iz podmodula ‘Porodično pravo’ održano je 6 sesija obuke koje su obuhvatile važne aspekte

porodičnog prava kao što su značenje porodice, izvor porodičnog prava, značenje i vrste roda, bračno pravo, prestanak braka, razvod braka, obaveza izdržavanja i roditeljsko pravo, posebni oblici zaštite dece bez roditeljskog staranja, osporavanje i potvrđivanje materinstva i očinstva, imovinski odnosi među supružnicima i nasilje u porodici.

U okviru podmodula ‘Radno pravo’ održano je 5 sesija obuke u okviru kojih su obrađene sledeće teme: zasnivanje radnog odnosa (Zakon o radu i Zakon o javnim službenicima), sporovi iz radnog odnosa po Zakonu o radu, sporovi iz radnog odnosa prema Zakonu o javnim službenicima, zaštita na radu i naknada štete uzrokovana na radu.

Iz pod modula: ‘Parnični postupak – prvi deo’ održane su 2 sesije obuke koje su obuhvatile predmete iz sudske prakse.

U okviru podmodula: ‘Obligaciono pravo’ održana je 1 sesija obuke u okviru koje je obrađeno: ugovor o trajnom izdržavanju, ugovoro o zakupu i kupoprodajni ugovor.

U okviru podmodula: ‘Parnični postupak – drugi deo’ održano je 6 sesija obuke u okviru kojih su obrađene sledeće teme: prekid i posedovanje postupka, obezbeđenje tužbe, svedoci, veštaci i stranke, posebni parnični postupci, simulacija pripremnog i glavnog ročišta.

Iz modula: Lične i međuljudske veštine održane su 4 sesije obuke na temu ‘Obrazloženje sudskih odluka u krivičnoj oblasti’ i 4 sesije obuke na temu ‘Obrazloženje sudskih odluka u građanskoj oblasti’. Na ovim sesijama obrađeni su principi pravnog pisanja, pravno pisanje, pravno tumačenje i obrazloženje i metodologija IRAC formule, struktura i sadržaj presuda u

krivičnim i građanskim predmetima.

Metodologija obuke je sprovedena uz praktične slučajeve i interaktivnom metodom.

Početna obuka za novoimenovane sudije, grupa II-generacija (IX)

Tokom januara meseca, za drugu grupu, koja je obuhvatala 18 sudija, održano je ukupno 24 sesija obuke iz modula: Krivični zakonik Kosova, Zakonik o krivičnom postupku, Lične i međuljudske veštine i Zakonodavstvo i dopunske veštine.

U okviru modula Krivični zakonik Kosova održane su 2 sesije obuke na temu ‘Odgovornost pravnih lica’ sa naglaskom na Krivičnu odgovornost pravnih lica i značenje pravnih lica, i osnove i granice odgovornosti pravnih lica.

Iz modula ‘Zakonik o krivičnom postupku’ održane su 3 sesije obuke u okviru podmodula ‘Dokazi u krivičnom postupku’ u okviru kojih su obrađene sledeće teme: Značenje i vrste dokaza u krivičnom postupku, dokazi prema Zakoniku o krivičnom postupku, ekspertiza i prikrivene tehničke mere istrage i nadzora i njihove vrste kao dokazi. Nakon ovog modula održana je 1 sesija obuke o: Ulozi sudije u prethodnom postupku u određivanju i nastavku mera obezbeđenja prisustva okrivljenog u krivičnom postupku, 1 sesija iz podmodula ‘Državni tužilac, branilac, oštećeni i okrivljeni kao stranke u krivičnom postupku, 3 sesije obuke za sudski pretres sa naglaskom na tok sudskog pretresa, izvođenje dokaza i završna reč, i postupak donošenja i proglašenja presude. Takođe u okviru ovog modula, održane su 2

sesije obuke za Specijalne postupke prema ZKPK, u kom slučaju su obrađeni postupci protiv lica koja su počinila krivična dela pod dejstvom alkohola i/ili droge i krivični postupci koji uključuju počinioce sa mentalnim smetnjama, i pritvor.

U okviru modula Lične i međuljudske veštine održane su 4 sesije obuke u okviru podmodula ‘Obrazloženje sudskih odluka u krivičnoj oblasti’ sa naglaskom na Pravno pisanje, načela pravnog pisanja, pravno pisanje i metodologija korišćenja IRAC formule, pravno obrazloženje i metodologija izrade krivične presude. Nakon ovog modula sledi i 1 sesija obuke u okviru podmodula ‘Razvoj veština sudija i upravljanje stresom’ sa naglaskom na zaštitu zdravlja i unapređenje kvaliteta rada i života.

Iz modula Zakonodavstvo i dopunske veštine održano je 6 sesija obuke u okviru podmodula ‘Zakonik pravde o maloletnicima’ u okviru kojih su obrađeni važni materijalni i procesni aspekti, počev od uvoda u Zakonik pravde o maloletnicima, vodećim načelima, definicijama, merama i kaznama protiv maloletnika i njihov izbor, izricanje mera i kazni odraslima za krivična dela učinjena kao maloletnici, uticaj kazne na vaspitnu meru, mere diverziteta i posredovanje, vaspitne mere i kazne. Nastavljeno je sa opštim odredbama koje karakterišu krivični postupak protiv maloletnika, načelima postupka i ovlašćenjima sudova, subjekata postupka, probacione službe i organa starateljstva i različitim fazama postupka, ko ga vodi (tužilac, sudija za maloletnike, sodsko veće), pripremni postupak, hapšenje, policijsko zadržavanje, pritvor i sudski pretres i sudske odluke, pravni lekovi, suđenje punoletnim osobama za krivična dela učinjena protiv dece i zaštita dece žrtava ili svedoka

Nakon ovog modula, 1 sesija obuke iz podmodula za Alternativne postupke sa naglaskom na oslobađajuću presudu kao i 4 sesije obuke za Razvoj veština sudija kroz simulaciju suđenja u hipotetičkom predmetu.

Početna obuka za novoimenovane tužioce, generacija (IX)

U toku januara meseca za novoimenovane tužioce, kojih je ukupno 6, održano je 16 teoretskih obuka iz 6 podmodula koji su deo modula Zakonik o krivičnom postupku, kao i 10 dana praktične obuke u dotičnim tužilaštvima.

U okviru podmodula ‘Svedoci i oštećeni u krivičnom postupku’ održane su 4 sesije obuke, u kom slučaju je obrađeno: iskaz svedoka pre podizanja optužnice, zaštićeni svedoci i svedoci saradnici, oštećeni, ispitivanje svedoka u sudskom saslušanju i čitanje zapisnika.

U okviru podmodula ‘Okrivljeni u krivičnom postupku’ održane su 3 sesije obuke sa naglaskom na okrivljenog kao subjekta

krivičnog postupka i iskaz okrivljenog kao dokaz, njegova prava i obaveze u toku krivičnog postupka, položaj okrivljenog nakon podizanja optužnice i tokom sudskog pretresa, okrivljeni u skraćenom postupku i postupak za pravnu pomoć, okrivljeni u kratkom postupku i postupku za međunarodnu pravnu pomoć.

Iz podmodula ‘Zapisnici’ održane su 3 sesije obuke u okviru kojih su obrađene sledeće teme: zapisnici, sastavljanje i vođenje zapisnika, snimanje sednica sa tonskim zapisom i audio i video zapisom i pregled zapisnika i spisa predmeta.

Iz podmodula ‘Upravljanje krivičnim postupkom’ održane su 3 sesije obuke, teme koje su obrađene na ovim sesijama su; podnesci, rokovi i donošenje i saopštavanje odluka, i izvršenje odluka.

U okviru podmodula ‘Optužnica, ispitni postupak’ održane su 2 sesije obuke u okviru kojih je obrađeno: Optužnica i njeni neophodni elementi.

U okviru podmodula ‘Dokazi u toku istrage’ održana je 1 obuka sa naglaskom na dokaze uopšte.

Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)

Obuke o novinama Zakonika o krivičnom postupku

Dana 13-14. i 27-28. januara 2023. godine, u saradnji sa Američkom ambasadom, održane su dve obuke na temu: 'Novine Zakonika o krivičnom postupku'. Prva aktivnost je sprovedena za region Prizrena, dok je druga aktivnost bila za region Prištine.

Cilj ovih obuka je bio da se sudije i tužioci, uključujući i druge pravne stručnjake, informišu o novinama Zakonika o krivičnom postupku, koje teže neophodnim i delotvornim izmenama.

Obuka je bila usmerena na obrađivanje i objašnjenje u vezi sa Obaveznom zaštitom, braniocem o javnom trošku i kada odbrana nije obavezna, i pravima oštećenog ili žrtve.

Između ostalog, drugo saslušanje, potvrđena optužnica i određivanje sudskog pretresa, nastavljaajući sa standardom razmatranja pritužbi, bitnim povredama, preinačenje presude Apelacionog suda, zahtev za zaštitu

zakonitosti, sekvencijacija i konfiskacija, i krivični postupak u koji su uključeni počinioci sa mentalnim smetnjama.

Metodologija obuke je bila kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama uz predstavljanje praktičnih slučajeva.

Učesnici obuke iz regiona Prizrena bili su: 2 sudije, 5 tužilaca, 10 advokata, 2 branioca žrtava i 9 iz reda stručnih saradnika, pravnih službenika i drugih administrativnih službenika iz suda i tužilaštva u Prizrenu.

Učesnici iz regiona Prištine bile su 3 sudije osnovnog nivoa, 16 tužilaca (5 sa osnovnog nivoa, 10 iz PRSK i 1 iz kancelarije državnog tužioca) kao i 14 advokata i 1 branilac žrtava.

Aktivnosti Programa Treninga Trenera

Trening Trenera o Posredovanju – sesija IV

Dana 28-31. januara 2023. godine, Akademija Pravde u saradnji sa Odeljenjem pravde i Federalnom službom za posredovanje i mirenje (FMCS) SAD, uz podršku i finansiranje Kancelarije za međunarodne narkotike i poslove sprovođenja zakona (INL)) pri Ambasadi SAD, održala IV sesiju Treninga za trenere (TT) o Posredovanju.

Tokom ove sesije obuke, 15 posrednika izabranih kao deo grupe trenera pripremilo je svoje planove za osnovnu obuku o

Posredovanju, koja će se održati tokom prve nedelje februara, sa studentima i drugim pravnim stručnjacima.

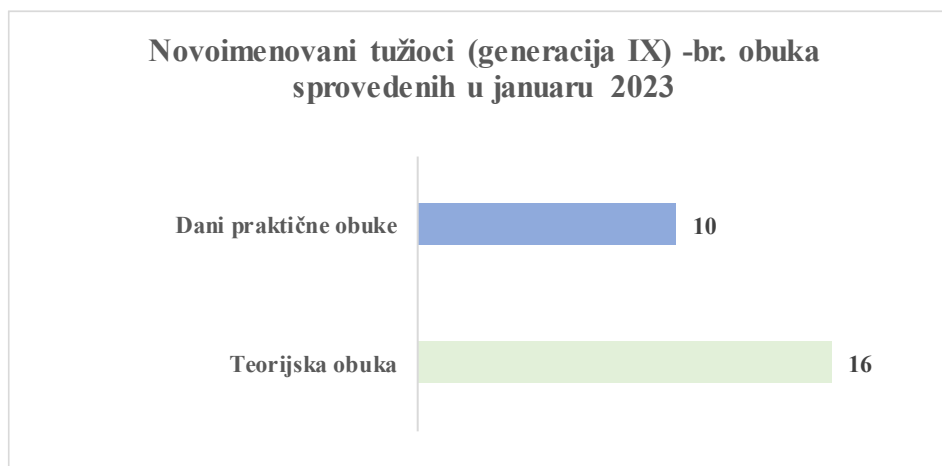
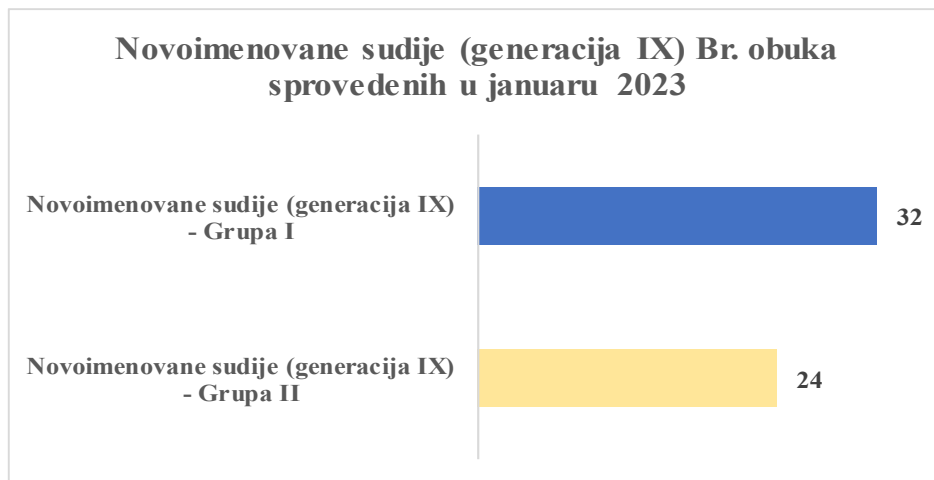
Tokom trodnevne obuke, grupa od 15 trenera je podeljena u 3 radne grupe i sagledala je metod obrazovanja za odrasle, razlike u obuci mladih i iskusnih posrednika, uvodne reči, izjave stranaka i pregovaračke forme.

Takođe su tokom ove obuke izvršili preliminarne pripreme za osnovnu obuku koja će se sprovoditi u tri različita regiona (Priština, Prizren, Mitrovica).

Mentori ove aktivnosti su 3 stručnjaka FMCS programa, g. Peter Swanson, gđa. Emily Rife i g. Dave Moora.

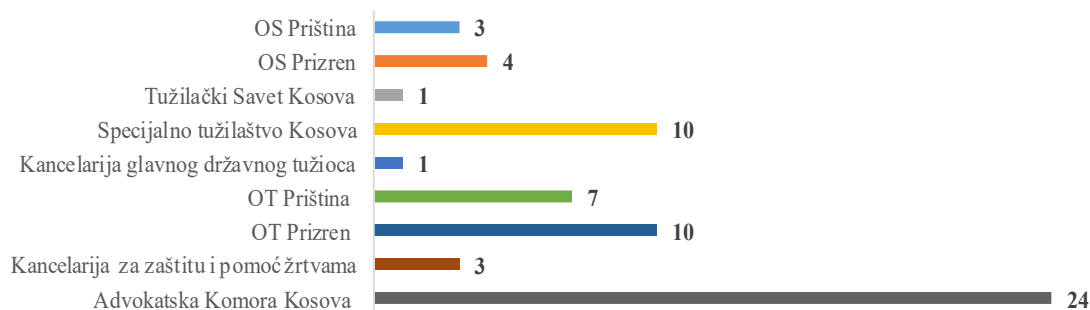
Korisnici obuke su 15 posrednika izabranih u Programu Treninga Trenera u okviru Akademije Pravde.

Prisustvo na treninzima na PPO predstavljeno kroz grafikone

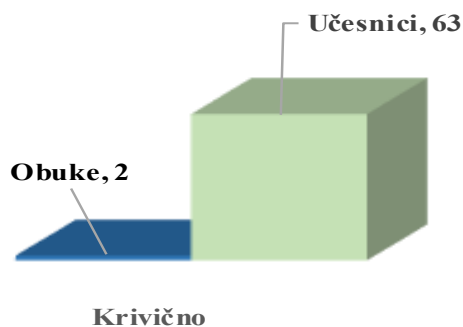

Prisustvo na treninzima na PKO predstavljeno kroz grafikone

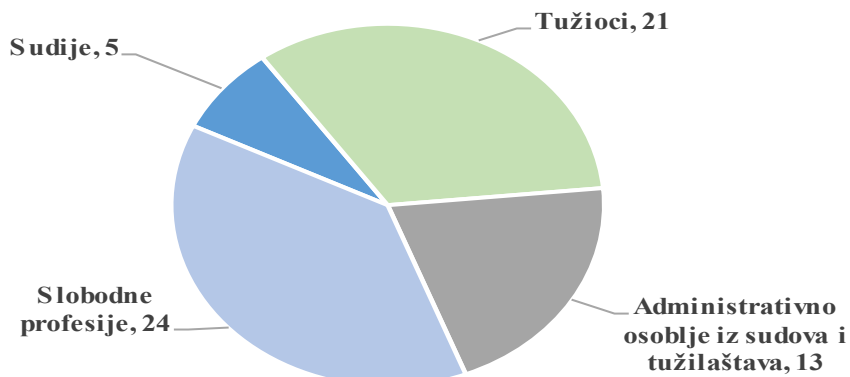
Broj učešća na obukama po Institucijama - januar 2023

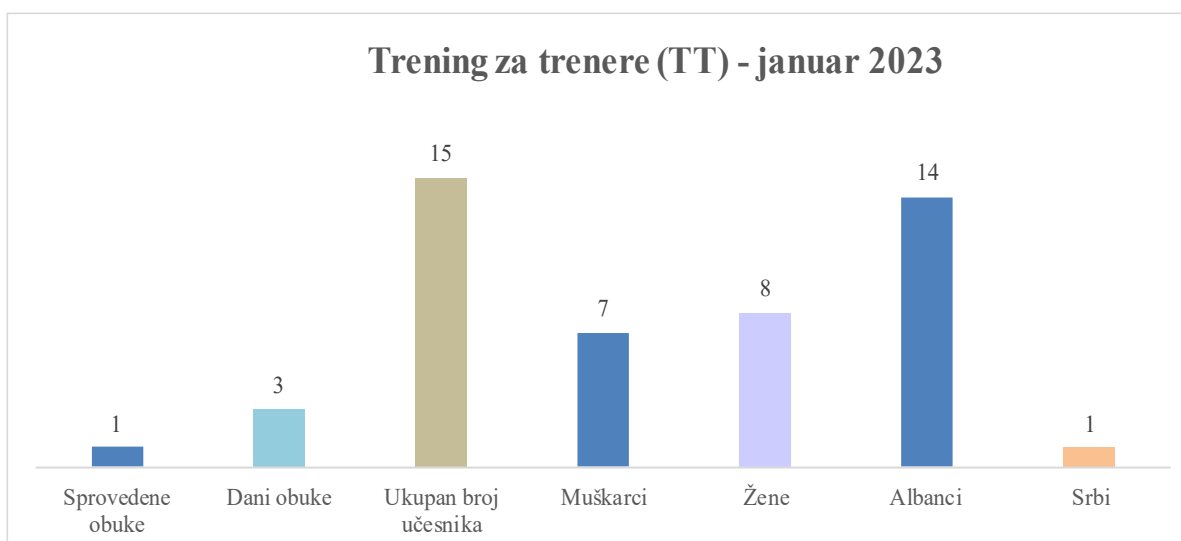
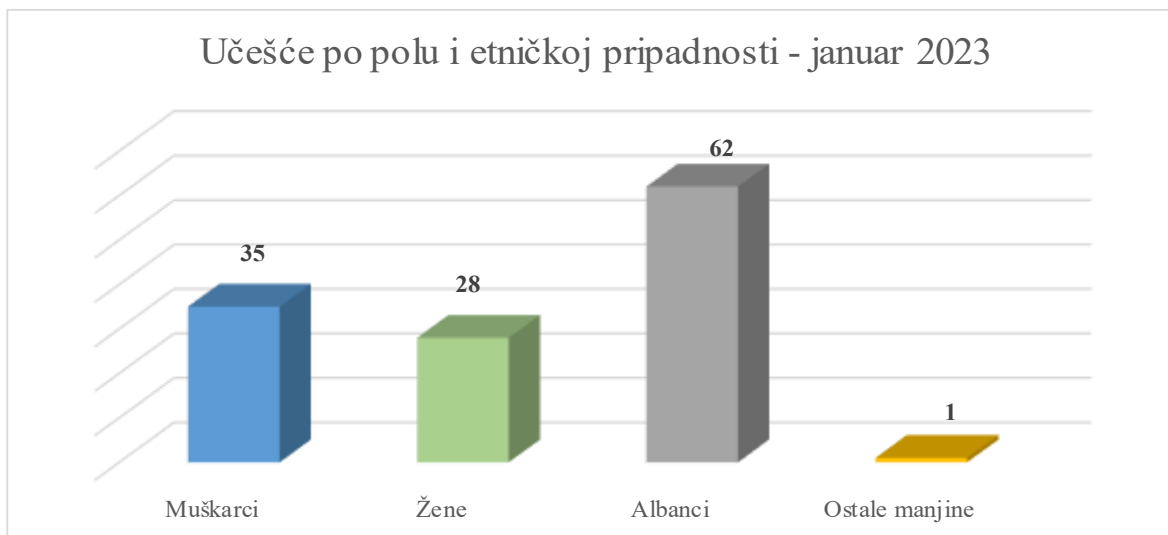
Broj realizovanih učešća i obuka po oblastima - januar 2023

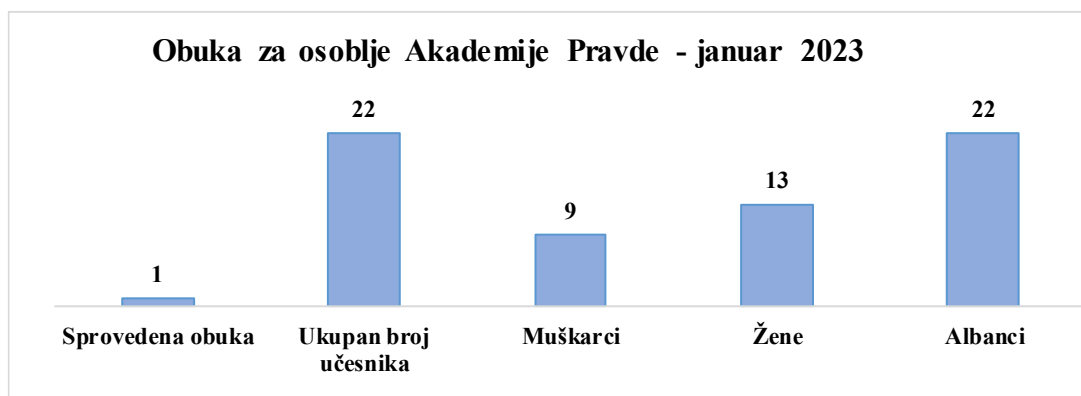
Broj učešća na sprovedenim obukama - januar 2023

Prisustvo na treninzima na PKO predstavljeno kroz grafikone

Učešće u obuci osoblja AD

Akademija Pravde

<https://ad.rks-gov.net>

infoad@rks-gov.net

Ul. "Murat Mehmeti br. 1-3 Prishtinë

Tel:+383 38 200 18 660